

KURJER LITEWSKI

w WILNIE dnia 13. Listopada V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG VS. d. 25 października.

Z łaski Bożej ALEXANDER I. IMPERATOR i Samowładnacy Całą Rosyją i t. d. Wszechmocny położył koniec wojnie między Rosyją a Szwecyą zapaloney. Pokoy, tak chwalebny dla Imperium iak odpowiedni widokom Naszym przywrócony na gruntownych zasadach—Wciągu 7 wiekow nieprzerwane prawie wojny wstrzęsły spokojność narodow przeznaczonych z przyrodzenia żyć w przyjaznym sąsiedztwie. Od naydawniejszych czasow do dni naszych, od sławnych zwycięstw Przodka Naszego świętego i wielkiego Xcia Alexandra Newskiego, do teraźniejszego pokoju, rzadko upłynęło lat 20 a prawie nigdy puł wieku bez wojny. Jleż razy pokoy, krwią narodow przypieczętowany, prędko był zbiegiem okoliczności na nową rozerwany! Jleż razy Finlandyą, wieczny przedmiot i pozor tej wojny, cierpiała ogniem i mieczem niszczone!—Szczęściem oręża sławnych Przodkow Naszych i tęgością ich rządu trzykroć przyłączano do Rosyi różne części pograniczne od Szwecyi. Często pisano i wielokrotnie potwierdzano przyumierze pokoju. Wzajemne wygody nadawały pokoiowi szacunek wysoki. Lecz przyczyny wojny nie były zniszczone. Spory o granice bez przerwmy odradzały się; i pośród pokoju Rosyja nie miała przedmurza ku swojej spokojności. Przy tej słabości granicznych przedziałow sprzeczność widokow politycznych stawiała zawsze dla wojny nową i nigdy niestrawioną żywność—Podobało się nakoniec Opatrzności rozwiązać za dni naszych ten spor sąsiedzkich Narodow. Ostatnia nieprzyjaźń wyszła ze źródła, z którego wszystkie pierwsze wojny rodziły się. Przychylność Szwecyi do Mocarstwa Nam nieprzyjaznego, i bliski przykład kurzący się Koppelagi, były iawne znamiona szkodliwych środków przeciwko Nam układanych; trzeba więc było orężem one pohamować. Lecz dobywszy iego gotowi byliśmy natychmiast go schować. Pierwsze Nasze poruszenie było osadzić Finlandyą dla samey ostrożności. Ale rady Nasze i naymocniejsze starania były daremne. Wojna stała się nieuchronną, i skutek pokazał że słuszną sprawą Nasza była pod opieką Naywyższego—Śladami starodawnych tryumfow, w stronie, kędy Piotr wielki przyuczał Rossow do chwały wojenney, mężne rycerstwo Nasze walecznie postępując wszelkie zawady zwyciężając, po zwaliskach lodow przenikając w miejsca niedostępne, rozpostarło sławę oręża Rossyjskiego od granic blizkich Stolicy Naszey do nayodleglejszych krańcow Północy: podbiło Finlandyą, opanowało wszystkie iey prowincye, zdobyło znamienite wyspy Alandskie,

obięło odnogę Botnicką, przeszło zachodnią Botnią i na dalekich iey kończynach postawiło orły Rossyjskie: na tej wielkiej przestrzeni wszystkie miasta, porty, twierdze i same warownie Szwaborga poszły w moc iego—Jeszcze była otwarta droga do dalszych zwycięstw, lecz skoro nadzieia pokoju zaiasniała, My z ukontentowaniem odstąpiliśmy wygodnych stanowisk wojennych wracając się do pokoju. Przez warunki iego postanowiliśmy otoczyć Imperyum Nasze naturalną i niezłomną ścianą; oddalić i zniszczyć na zawsze przyczynę i pretext kłótni; a razem utwierdzić polityczne systemma położeniu obu narodow właściwe, i do świętości Naszych soiuszow stosowne.

Na tych zasadach dnia 3 września w Fryderykhamie zawarty traktat pokoju i uroczyscie z obu stron potwierdzony: on powinien ugruntować dobre sąsiedztwo i wytępić na zawsze przyczyny wszelkiego niebezpieczeństwa i rozterkow. W tej nadziei zabezpieczenia granic państwa Naszego upatrujemy naywiększe korzyści tego pokoju. Nasze dzierżawy nowe obwarowane z iedney strony Sweaborgiem i innemi twierdzami, zabezpieczone nader ważnym dla morskiej potęgi położeniem wysp Alandskich, z drugiey strony opasane odnogą Botnicką, i oddzielone od sąsiadow rzekami wielkimi Torneo i Muonio, stanowiąc będą na zawsze niezłomną ścianę Imperyum Naszego—Przyłączenie narodu Finskiego do liczby wiernych naszych Poddanych jest ważnym przedmiotem w sercu Naszym. Klęskami wojny dotąd prawie ciągle trapiiony, zostanie w cieniu maiestatu Naszego w rzędzie innych narodow spokojnym i bezpiecznym. Sześć Gubernii ze wszystkimi do nich należącemi miastami i wsiami nabywają nowej exystencyi i błogosławiają opatrzność Naywyższego ich dołą w tym sposobie urządzającego. Po takim odzieszeniu wszystkich portow i przystań na Finskiej odnodze na Alandskich wyspach i na całej wschodniej odnodze Botnickiej aż do Torneo, po takim nabyciu krainy żyźney i obfitey w różne płody, mającey wielkie lasy, osiadley ludem pracowitym i do żeglugi morskiej przywykłym, handel nasz zyszcze nowe korzyści, i nową dzielność, zatém i wojenna marynarka nowych sił nabędzie—Bogu rządzącemu losem państw ziemskich w pory Iemu upodobane, i teraz za dni Naszych uzupełniającemu dobroliwie chęci i nadzieie wielkich przodkow Naszych, oddawszy z głębi duszy cześć i dziękczynienie przedsiębierzemy przed Iego świętym ołtarzem złożyć uroczyste modły w dzień naznaczony w całym Imperyum. Tym czasem rozumiemy że wszyscy wierni Poddani nasi u-

ważając w tym pokoju dobroć Jego i opiekę nad Rosyją zanoszą gorące modły do tronu Jego ażeby wzmacniając siłą swoją dzielne rycerstwo Nasze uwieńczył ich zwycięstwa nowymi korzyściami w innej stronie, i w ten czas będzie ten pokój szczęśliwym znamieniem powszechnego uspokojenia. Pisan 1809 października 1go.

Traktat przyłączający Szwecyą do systemu lądowego, z umiarkowaniem co do handlu do negocyacji z Danią zostawionem później jako wiadomy w tej gazecie umieszczony będzie.

WIEDEN d. 25 października. Z Gtt Berlin, Hambur. Traktat pokoju między Imperatorem fr: a Cesarzem austr: zawarty d. 14 października, ratyfikowany d. 16 i 17 a wymieniony d. 20. „Najjaśniejszy Cesarz austr: król węgierski i czeski a Najjaśniejszy Imperator fr: Król włoski protektor ligi reńskiej i pośrednik federacji szwajcarskiej żądając ukończyć wojnę między niemi zapaloną postanowili niezwłocznie przystąpić do ostatecznego traktatu pokoju i w tym celu mianowali za pełnomocników: Cesarz austr: Xcia Jana Lichtenstejn kawalera runa zł. W. Krzyża orderu wojskowego Maryi Teresy, szambelana, Feldmarszałka, i właściciela regimentu huzarów; a Imperator fr: Hrabiego JB. Nompere Champaign Xcia Cadore ozdobionego W. orłem legii honorowej, komandora orderu żelaznej korony, kawalera orderu Ross: S. Jędrzeja, W. Dygnitarza orderu obu Sycylii, orderów pruskich czarnego i czerwonego orła, orderu wirtem: ś. Józefa, baden: Wierności, i Hessen-damsztadzkiego, ministra spraw zagranicznych: Pełnomocnicy wymieniwszy plenipotencye swoje zgodzili się na warunki następujące.

Artykuł 1) Od dnia wymiany ratyfikacji niniejszego traktatu będzie pokój i przyjaźń między Cesarzem austr: a Imperatorem fr: ich dziedzicami i następcami, ich państwami i poddanymi na wieczne czasy. Ar: 2) Niniejszy pokój uznaje się za wspólny Królom Hiszpańskiemu, Hollenderskiemu, Neapolitańskiemu, Bawarskiemu, Wirtemberskiemu, Saskiemu, Westfalskiemu, Xiążęciu Prymasowi, Xiążętom Badeńskiemu, Bergskiemu, Hessen-Darmsztadzkiemu, Wirtzburgskiemu, i wszystkim Xiążętom członkom ligi reńskiej sprzymierzeńcom Imperatora w teraźniejszej wojnie.

Ar: 3) Cesarz austr: za siebie swoich dziedziców i następców oraz za Xiążąt domu swojego i ich następców zrzeka się niżej tu wymienionych Xięstw, kraiów, włości, i ziem, tudzież wszystkich tytułów z posiadania onych wypływających niemniej dóbr i wszelkiej w nich własności. Najprzód ustępuje i oddaje pod rozrządzenie Imperatora francuzkiego do ligi reńskiej i na rzecz Xiążąt teyże ligi kraje Saltzburg, Berchtolegaden, Austryą leżącą wyżej Enns za linią od Dunaju przy wsi Stras wychodzącą i w sobie Weizenkirch, Widersdorf, Michelbach, Greis, Muchenhoffen, Helft, Geding zajmującą, a ztamtąd drogą aż do Szwanstada zabierając to miasto, dalej ciekami rzeki Atter i jeziorem tego nazwiska w górę aż do punktu, gdzie to jezioro granic Saltzburgskich dotyka, idącą. Cesarz austr: zachowuje

tylko własność lasów do kamery solnej należących a część włości Mondsee składających, z prawem wyprowadzania z nich spuszczonego drzewa bez rozszczenia prawa samowładztwa do tego powiatu. Powtóre ustępuje Imperatorowi hrabstwa Gorycyi, powiatu Montefalcone, wielkorządztwa i miasta Tryestu, Karnioli z przynależnościami w zatoce Tryestu, cyrkułu Willach w Karyntyi i wszystkich na prawym brzegu rzeki Sawy leżących kraiów, zaczawszy od punktu, w którym ona z Karnioli wypływa według iey biegu aż do Bosnii; aza tym ustępuje części powiatu prowincyalnego Kroacyi, sześciu powiatów wojskowych Kroacyi, Fiume z nadbrzeżem morskim węgierskim, Istrii austriackiej, powiatu Castua wysp należących do ustąpionych kraiów, słowem wszystkich pod jakimkolwiek bądź nazwiskiem na prawym brzegu Sawy leżących prowincyi i odtąd ta rzeka ma stanowić granicę między dwoma państwami. Do tego Cesarz austr: ustępuje włości Razuns w kraju Gryzonów położonej. Potrzebie ustępuje i oddaje Królowi saskiemu włości do Czech należne a w Saxonii leżące jako to Plebanie i wsie Guntersdorf, Taubentränke, Gerlachsheim, Lenkerdorf, Winkel i t.d. Poczwarcie ustępuje i oddaje Królowi saskiemu dla przyłączenia do Xięstwa Warszawskiego całą Gallicyą zachodnią czyli nową Gallicyą, cyrkuł Zamoyski w Gallicyi wschodniej i półokrąg na prawym brzegu Wisły w koło Krakowa zakreslony promieniem odległości z Podgórza do Wieliczki, prowadząc linią demarkacyjną od uścia strumyka pod Brzegami do Wisły na wschód nurtem tego strumyka przez Wieliczkę i na zachód koło rzeki Skawiny. Wieliczka i całe territorium żup solnych należące będzie wspólnie do Cesarza austr: i Króla saskiego; a sprawiedliwość wymierzona będzie w imieniu władzy municypalnej: woyska tam będą tylko dla policyi i w równej liczbie z każdego z dwóch narodów. Sol austr: będzie mogła być spławiana Wisłą bez żadnej opłaty. Zboża pochodzące z Gallicyi austr: mogą być wyprowadzone Wisłą przez Xięstwo Warszawskie. Będzie mogło nastąpić oznaczenie granic tak ażeby rzeka San od punktu w którym dotyka cyrkułu Zamoyskiego służyła za granicę obu Państwom. Popiáte odstępuje Najjaśniejszemu Imperatorowi Rosyjskiemu w części starej Gallicyi najbarziej na wschód wychodzącej territorium 400,000 dusz zawierające; wszakże miasto Brody do niego wchodzić niemoże: Kommissarze obu państw granice oznaczają.

Ar: 4) Ponieważ zakon Teutoński w państwach ligi reńskiej zniesiony, Cesarz austr: zrzeka się za AXcia Antoniego W. Mistrzostwa tego zakonu w tych prowincjach i uznaje rozporządzenia względem dóbr tego zakonu uczynione. Urzędnicy zakonu będą pensjonowani. Ar: 5) Długi oparte na ustąpionych krajach za zezwoleniem stanów zaciągnięte, lub pochodzące z wydatków na istotną potrzebę administracyi, pójdą za losem tychże kraiów. Ar: 6) Prowincye Cesarzowi austr: powrócone od dnia wymiany ratyfikacyi, a dobra cesarskie gdziekolwiek położone od 1 listopada na rzecz Jego przez Władze austr: zarządzane być mają.

ią. Jednak woyska francuzkie otrzymać mają to wszystko, czego magazyny do wyżywienia żołnierzy i utrzymywania szpitalow dostarczyć nie będą mogły i czego do wyprowadzenia chorych i magazynow swoich potrzebować będą—Kontraktujące strony uczynią ugodę względem wszystkich kontrybucyi wojennych pierwiej nałożonych na prowincye austr: woyskiemfr: i sprzymierzonym zaięte: azatym dla ugody takowej od dnia wymiany ratyfikacyi wybieranie kontrybucyi ustanie. Ar: 7) Imperator fr: obowiązując się nieczynić żadney przeszkody handlowi austr: w porcie Fiume oprócz towarow Angielskich i handlu angielskiego. Cła od towarow wprowadzonych i wyprowadzonych będą mniejsze od celi wszystkich innch narodow oprócz Włoskiego. Wzięto będzie na uwagę czyli w innych portach terazniejszym traktatem obiętych mogą być dozwolone iakie korzyści handlowi austr. Ar: 8) Dokumenta i Archiwa plany i karty państw miast i fortec ustąpionych wydane być mają wprzeciągu 2 miesięcy po wymianie ratyfikacyi. Ar: 9) Cesarz austr: obowiązując się uścić procenta bieżące i zaległe od kapitałow w banku, loteryi, u stanow, lub u Rządu austr: umieszczonych poddanym i gminom państwa francuzkiego, królestwa włoskiego i W. Xięstwa Bergu należne. Pretensye banku Medyolańskiego Monte S. Theresa, dziś Monte Napoleon, będą uiszczone.

Ar: 10) Imperator fr: przyrzeka mieszkańcom Tyrolu i Voralbergu wyrobić zupełne przebaczenie za insurrekcyą ażeby ani z osob ani z majątku pociągani nie byli do odpowiedzi—Wzajemnie obowiązując się Cesarz austr: dać zupełne przebaczenie mieszkańcom kraiu, który odzyska w Gallicyi. Niemożna pociągać do odpowiedzi ani z osob ani z majątkow żadnego ani z wojskowych ani cywilnych ani urzędnikow publicznych, ani prywatnych za przyłożenie się do zaciągania woyska lub urzędzenia trybunałow i administracyi lub do iakiegokolwiek bądź aktu w czasie wojny zaszłego. Będzie im wolno przez lat 6 rozporządzać iak chcąc swoimi majątkami, przedawać dobra nawet ordynackie, które kontraktom nieulegaia, iako Fidei commissa, i Maioraty, opuszczać kray i wyprowadzać summy wzięte za tę sprzedaż bez żadney opłaty, rozrządzać summami lub inney natury funduszami bez żadney trudności i przeszkody. Mieszkańcy Xięstwa Warszawskiego mający dobra w Gallicyi austr: czy to urzędnicy publiczni czy to prywatni mogą z nich brać dochody bez najmniejszey opłaty i przeszkody. Ar: 11) W 6 tygodni wyznaczeni kommissarze francuzcy austriacy i sascy postawią słupy na prawym brzegu Wisły dla odznaczenia territorium Krakowa, w pewnym czasie postawią się słupy na granicy austrii po nad Ens na granicy Saltzburga, Villach, Karnioli aż do Sawy. Nurt Sawy oznaczy do której strony wyspy należą.

Ar: 12) Zawarta będzie niezwłocznie konwencya wojskowa dla oznaczenia terminow na wyprowadzenie woysk z prowincyi Cesarzowi powróconych: w tym rozkładzie ażeby w 15 dniach uwolniona była Morawia, w miesiącu Węgry, Gallicya, Austria zwrócona, Wiedeń i jego okolice, w 2 miesiącach z niższej

Austrii, a z reszty prowincyi woyska wyciągną w puł trzecia miesiąca lub i jeżeli można prędzej; a to licząc od dnia wymiany ratyfikacyi. Konwencya ta ma określić wszystko to co się ściaga do wyprowadzenia szpitalow i magazynow woyska fr, do weyścia Austriakow na miejsca opuszczone, iakoteż do ustąpienia z Kroacyi traktatem Imperatorowi odstąpioney. Ar: 13) Jeńcy austriacy przez woyska francuzkie i sprzymierzone zabrani, wzajemnie ieńcy francuzcy i sprzymierzeni przez woyska austriackie zaięci, którzyby ieszcze wydanemi nie byli, będą uwolnieni w dni 40 po wymianie.

Ar: 14) Imperator fr: gwarantuje całosć posiadłości Cesarza austr: w takim stanie w iakim na mocy traktatu niniejszego one znayduią się. Ar: 15) Cesarz austr uznaje wszystkie odmiany, które w Hiszpanii Portugalli i we Włoszech nastąpiły lub zaydą. Ar: 16) Cesarz austr: chcąc przyłożyć się do przyspieszenia pokoju morskiego przystępuje do systematu lądowego przez cały ciąg niniejszey wojny morskiej. Azatym zrywa wszelkie związki z W. Brytanią stawiać się względnie rządowi angielskiego w takim położeniu w iakim był przed wojną terazniejszą. Ar: 17) Cesarz austr: i Imperator fr: zachowuią między sobą dawniejszy obrządek w ceremoniach i etykietach, iak było przed wojną. Ar: 18) Ratyfikacye niniejszego traktatu wymienione być mają za dni 6 lub i jeżeli to być może ieszcze prędzej—Zawarto i podpisano w Wiedniu dnia 14 października 1809.

Twierdze miasta naszego iedne po drugich upadaia: od częstego i mocnego wstrząśnienia ucierpiała wieża S. Stefana; niektóre sztaby i klamry żelazne pozrywały się; lecz to olbrzymie dzieło Gotow dosyc iest mocne do wytrzymania ieszcze największych poruszeń. Przy tych robotach zapaliły się magazyny fr: słomy i siana—Cesarzowa chora mieszka w Pesth: Cesarz ma tu przyiechać a potym udać się do Pragi Czeskiej. Przyiechali tu Graf O'Donell minister skarbowy; Graf Bubna Feld-marszałek, i Graf Wrba szambelan dla uorganizowania nowego rządu austr: Pokoy bardzo cieszy wszystkich austriakow mimo poczynionych ofiar największych, iednak papiery skarbowe niepodnoszą się owszem spadaia: mowią że znaczne ich pomnożenie i wielkie kontrybucye francuzom należne są przyczyną ich upadku. Niższa Austria z nałożoney kontrybucyi 50 milionow ryńskich ledwo przez pożyczkę zapłaciła 2 mill: 400 t; wierzyciele ustępuia 6, 5 4, 2, 1 procent w miarę iak prędzej kto czy później dług wypłaci.

Woyska francuzkie ruszyły ze wszystkich stanowisk; znaczny korpus ma pójść do Gallicyi zachodniej traktatem do Xięstwa Warszawskiego przyłączoney; drugie ciągną na granice do Karnioli i innych tam ustąpionych kraiew. Wirtembercykowie wracaią się do swojej oyczyny. Woyska Nassauskie pójdą do Hiszpanii. Legion 2gi Nadwiślański na straży w mieście Auszpurgu zostanie: tamtędy przeszło niedawno 500 proporcow polskich za Imperatorem pospieszaiąc—Tyrolczykowie posłali do Królewicza bawarskiego obiecuiąc poddać się

pod pewnymi warunkami: 5 dywizye bawarskie rozbraiają spokojnie północne powiaty. G. Peyri od południa gromi rokoszanów— Król saski do Paryża zaproszony.

PARYŻ d. 27 października. Wczora sto armat oznamiało Stolicy powrót Imperatora do Fentenebleau. Przebiegłszy Napoleon z prędkością sobie zwyczajną całą drogę z Wiednia stanął w dniach 10 w Paryżu. Pobyt swój u Króla bawarskiego, wirtemberskiego pośpiechem nocnym nadgrodził; rozstawiona po stacyach gwardyjska jazda biegła wokoło Monarchy przez całe Niemcy. W Auszpurgu żegnając Imperator Elektora Trewirskiego powiedział do obaczania się; do załogi tegoż miasta podchlebnie przemówił. Od marca kwatrowało w tém mieście przez 8 miesięcy 1 milion 500 t. ludzi. Imperator przejeżdżając Bawaryą miał na sobie mundur zielony dragonów z orderem bawarskim S. Huberta. W Straßburgu najwspanialej przyięty rzekł do Mera klucze oddającego „kontent iestem z przychylności mieszkańców i miło mnie bydz między niemi; bramy tryumfalne, ognie sztuczne, powszechne oświecenie tłumaczyło ich radość nawet w ten czas kiedy już Monarchy nie było. Napoleon znaczney nabył otyłości: w ciągu całej kampanii nigdy niechorował—Sprowadzono tu 60 skrzyń z osobliwościami na tey wojnie zebranemi, iako obrazami, statunami i rzadkiemi rękopismami.

Imperator wybiera się na brzegi rzeki Escant: tam wyjechał minister morski Decrés, i kommissia inżynierow na utwierdzenie Antwerpii. Monarcha wstąpił po drodze do Marszałkowej Oudinot. W Bruxelles uzbraiają gwardye honorowe. Przed Flessyngą Admiral Otway krąży z 15 okrętami liniowemi i 5ma fregatami G. Coote iest gubernatorem wyspy Walcheren.

Wielkie czyniemy przygotowania na przyjęcie wiernego sprzymierzeńca Króla saskiego i W. Xcia Warszawskiego. Imperator chce okazać swoją wzajemnie przychylność i wdzięczność za doświadczone przysługi. W. Xięstwo Badeńskie powodem nowych odmian Niemieckich ma bydz znacznie powiększone—Ogłoszono tu wyrok Napoleona dnia 14 w Szenbrun podpisany który iest w tych wyrazach, „Cyrkuł Villach, przedtym austriacka prowincya Jstrya, prowincye Fiume i Tryest, kraie pod imieniem Pomorza adriatyckiego znaiome, część Kroacyi i wszystko to co nam na prawym brzegu Sawy odstąpioném zostało, Dalmacya i wyspy do niey należące odtąd nazywać się będą na potym Jlliryą“ Wyliczają ludność tych kraioy przeszło na milion mieszkańców; to iest Villach ma 188 mil kwadratowych i 117815 mieszkańców; Karniola 235 mil kw: i 455 t m; Tryest, Fiume, Pomorze i Jstrya 52 mile kw; i 90 t. m; Kroacya 80 mil kw: i 200 t m, Dalmacya 160 mil kw: i 370 m. Ogulnie wszystkie prowincye Jlliryi mają milion 200 t. mieszkańców. Intendentem iest radzca stanu Dauchy. Celnieysze miasta w tey stronie są następujące Villach, Laubach zamek Saccsenberg, zamek Tersat, Corstad, Tryest, Fiume, Zeng, Gorycya. Jlliryą obfi-

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Uniwersytetu na Gazetę oddzieloney.

DODATEK

tuie w miny żywego srebra, ieziora solne, wydaie wino, oliwę, zboże; obfituie w rudy żelazne, ma drzewo do budowy okrętow—Xięstwo Saltzburskie i Berchtalsgaden iakoteż Inviertel i część Austrii wyższej niesą ieszcze o losie swoim wiadome. Inviertel należał dawniey do Bawaryi, od niey odpadł do Austrii roku 1779 ma 116 t. mieszkańców na 58 milach kwadratowych: tu są miasta Braunau, Ried i Szarding gdzie Cesarz na początku kampanii miał główną kwaterę. W tych kraiach liczą przeszło puł miliona mieszkańców—Przed wojną w obu Gallicyach liczono 4 miliony 800 t. ludności; teraz gazeta Berlińska w połowie odstąpioney przez Cesarza nie kładnie nad 900 t. a Cesarzowi przyznaie w ogule pozostałych poddanych 20 milionow.

Wyprawa hiszpańska zwraca teraz powszechną uwagę. Głos publiczny na komendę najwyższą przeznacza Marszałka Massenę Xcia Rivoli i Eslingen. Anglicy całej użyć mają potęgi na wsparcie Insurgentow. Admiral Hood prowadzi w tę stronę 6 okrętow liniowych i flotę przezową a iak drudzy mniemają płynie na morze czarne—W całej Anglii sposobią się do obchodu uroczystego pamiątki 50cio letniego panowania Jerzego 3go. Zbierają wielkie składki na wojsko i ubogich. Przepisana iest modlitwa do Pana zastępow w proźbie ażeby umocnił Króla w radach, ochronił od grożących niebezpieczeństw i pokoy powrócił. Z powodu tey uroczystości modni noszą teraz futra, kapelusze, suknie i wszelką odzież po Jubileuszowemu.

Z Hiszpanii nieprzychodzą dokładne wiadomości z powodu strudnionych komunikacyi przez zbóycow. Junta Sewilska chcąc zachęcić rozboynikow do przejmowania korespondencyi, postanowiła taxę od listow przeiętych, które wykupując od nich drogo opłaca. Girona ieszcze nie poddała się—Imperator wyrokiem swoim do Senatu w Medyolanie przydał 15 nowych członkow. Królestwo włoskie podzielone na 11 dywizyi wojskowych.

WARSZAWA d. 12 listopada. Król saski wyjechał d. 1 do Paryża, tegoż dnia wieczorem o 6tey był w Lipsku d. 6 w Frankforcie. W Paryżu niema zabawić dłużej nad dni 10; potym nazad powróci. Rada stanu odebrała rozkaz ażeby swoje rapperta ciągle do Króla przesyłała a razem uwiadomioną została że wyjechał do Paryża—Miasto Łomża obchodziło uroczyscie wiadomość o pokoju zawartym; działa na piękney grobli po za Narwie usypaney 50 razy zagrzmiały—W Krakowie odprawiło się d. 4 listopada na doroczną pamiątkę żałobne nabożeństwo za poległych braci Rycerzow. Biskup z duchowieństwem Xze Poniatowski ze sztabem znajdowali się w kościele; władze cywilne i lud napelniali katedrę. Oplakiwali przytym drogą pamięć Godebskiego Eysenbacha Xcia Marcellego Lubomirskiego którzy życie swoje offiarowali dla istności i swobod oyczyny—Zapowiadają iż 60 t. francuzow ma przyysć do Gallicyi zachodniey czyli nowej. General od Inżynierow Łazowski przy armii Napoleona w Wiedniu teraz iest użyty—G. Książewicz tu się znajduje.